

# ഹൈന്ദവ്: അപരദേശത്തിന്റെ ഭൂപടം

കെ പി ജയകുമാർ

അസിസ്റ്റന്റ് പ്രൊഫസർ, മലയാളവിഭാഗം, എൻ.എസ്.എസ്. കോളേജ്, ചേർത്തല.

## സംഗ്രഹം

കേരളത്തിന്റെ സാംസ്കാരിക ചരിത്രരചനകളിൽ ഹൈന്ദവത്തിന്റെ ഗോത്ര ചരിത്രം അപ്രാപ്യമായും അസാന്നിധ്യമായുമാണ് കൈകാര്യം ചെയ്യപ്പെടുന്നത്. ചരിത്രാതീതം എന്ന പരികല്പനയ്ക്കുള്ളിൽ ഉറപ്പിക്കാനാവാത്ത അനമാനങ്ങളിലാണ് ഹൈന്ദവത്തിന്റെ പ്രാകൃതകാലത്തിന്റെ നിലനിൽപ്പ്. ഓരോ വ്യക്തിയും ഒരുപാട് വ്യക്തികളാൽ നിർണ്ണയിക്കപ്പെടുന്ന ഒരു സാമൂഹ്യവ്യവസ്ഥയ്ക്കുള്ളിൽ ജീവിക്കാനും തേടിയുള്ള ഓരോ അടർന്നുപോകലും കടിയേറ്റവും വലിയൊരു സാംസ്കാരിക പ്രശ്നമായി മാറുന്നുണ്ട്. സാംസ്കാരങ്ങളുടെയും പൈതൃകങ്ങളുടെയും പാരമ്പര്യങ്ങളുടെയും തുടർച്ചകളെ അതിന്റെ സൂക്ഷ്മകോശങ്ങളിൽ നിന്ന് വീണ്ടെടുക്കുന്ന മറ്റൊരു ചരിത്രലേഖനമാണ് കടിയേറ്റ ആഖ്യാനങ്ങളുടെ പുതുക്കാലം നോട്ടമെറിയുന്നത്. ഔദ്യോഗിക ചരിത്ര- പുരാവൃത്ത- ഭൂതകാലങ്ങളെയും പൂർവനിശ്ചിത വ്യവഹാരങ്ങളെയും വ്യാഖ്യാനിച്ചുകൊണ്ടാണ് കടിയേറ്റത്തിന്റെ പ്രതിവ്യവഹാരങ്ങൾ ആഖ്യാനങ്ങളിൽ പ്രവർത്തിക്കുന്നത്.

**താക്കോൽവാക്കുകൾ:** അഭാവം-അധിനിവേശം-ഗോത്രചരിത്രം-ചരിത്രഗതി-പാത്രമാതൃക-വാർഷികവലയം-പൗരത്വസംഘർഷം - ഗൃഹാതുരം-സൂക്ഷ്മലോകം-അതിജീവനം.

*“It is said that the history of peoples who have a history is the history of class struggle. It ight be said, with at least as uch truthfulness, that the history of peoples without history is the history of their struggle against the State”*

-Pierre Clastres. *Society Against the State*. 1989: 218

‘കുടി’ അഥവാ ആവാസവ്യവസ്ഥ. കുടിയിൽനിന്നുള്ള നിന്നുള്ള അടരൽ/അടർത്തലിനെയാണ് കുടിയിറക്കം എന്ന വാക്കുകൊണ്ട് അർത്ഥമാക്കുന്നത്. മറ്റൊരു ‘കുടി’ തേടൽ അഥവാ കുടിയേറ്റം അതിന്റെ തുടർച്ചയാണ്. അതോടെ കുടിയേറ്റം എന്ന വാക്കിന് അതിജീവനം എന്നൊരു രണ്ടാമത്തെ കൂടി വന്നുചേരുന്നു. കുടിയിറക്കവും കുടിയേറ്റവും ഒന്നിനൊന്ന് കലർന്നുകിടക്കുന്ന അതിജീവനത്തിന്റെ സമരസന്ദർഭങ്ങളാണ്. ‘സ്വദേശം’ എന്ന ‘കുടി’യിൽനിന്നും നാലു തരത്തിലുള്ള അടരലുകൾ/അടർത്തലുകൾ ഹൈന്ദവ് ചരിത്രത്തിൽ കാണാം. ഒന്ന്, ആവാസവ്യവസ്ഥയിൽനിന്നുള്ള ഗോത്ര-ആദിമ ജനതയുടെ ശിഥിലീകരണം. രണ്ട്, കൊളോണിയൽ മദ്രാസ് പ്രവിശ്യയിൽനിന്ന് നാണ്യവിളത്തോട്ടങ്ങളിലേയ്ക്ക് നടന്ന/നടത്തിയ തൊഴിലാളി കുടിയേറ്റം. മൂന്ന്, ഭാഷാസംസ്ഥാനരൂപീകരണത്തിന്റെ ഭാഗമായി തിരുവിതാംകൂർ പ്രദേശത്തുനിന്നും കിഴക്കൻ മലയോരങ്ങളിലേക്ക് ഭരണകൂടം പ്രോത്സാഹിപ്പിച്ച കുടിയേറ്റം. നാല് പുരോഗതിയുടെയും ആധുനികതയുടെയും ഭാഗമായി കാണാവുന്ന വികസനത്തിനുവേണ്ടിയുള്ള കുടിയൊഴിക്കലും പുനരധിവാസവും. ഹൈന്ദവീനെ സംബന്ധിച്ചിടത്തോളം കുടിയേറ്റം ഏകവചനമല്ല. കുടിയേറ്റങ്ങൾ എന്ന ബഹുരൂപമാണ് ഹൈന്ദവീന്റെ സാംസ്കാരികചരിത്രത്തിന്റെ ഉള്ളടക്കം. അതാവട്ടെ, പരസ്പരപൂരകവും ഭിന്നവും സംഘർഷഭരിതവുമാണ്.

**അഭാവങ്ങളുടെ ഗോത്രചരിത്രം**

വനനിബിഡമായിരുന്ന പശ്ചിമഘട്ടം വനരഹിതമായി, ഏകവിളത്തോട്ടങ്ങളായി പരിണമിച്ചപ്പോൾ ഭൂമിയുടെ ഉടമകളായിരുന്ന ഗോത്രജനത അടിമകളായി. വനഭൂമിയിൽനിന്ന് ആട്ടിയോടിക്കപ്പെട്ട് ഗിരിവർഗ കോളനികളിൽ കുടിയിരുത്തിയ അധിനിവേശ, ദേശീയതയുടെ വംശീയ ഗുഡാലോചനയുടെ ചരിത്രം കൂടുതൽ ആഴമേറിയതാണ്. ആധുനിക കേരളത്തിന്റെ സാംസ്കാരികചരിത്രരചനകളിൽ ഹൈന്ദവീന്റെ ഗോത്രചരിത്രം അപഭ്രംശമായും അസാന്നിധ്യമായുമാണ് കൈകാര്യം ചെയ്യപ്പെടുന്നത്. അപഭ്രംശമെന്നാൽ ചരിത്രത്തിന്റെ മുഖ്യധാരയിൽ നിന്ന് വിട്ടുനിൽക്കുന്ന എന്തോ ഒന്ന് എന്ന അർത്ഥത്തിൽ. വരേണ്യചരിത്രത്തിന് സമാന്തരമായി ആദിവാസികളെ പ്രതിഷ്ഠിക്കുന്ന രീതി. വേട്ടയാടിയും പെരുക്കിത്തീന്നും തലമുറകളിലൂടെ അവരങ്ങനെ സമാന്തരമായി പുലർന്നുപോന്നു/പോരുന്ന എന്ന മട്ടിലുള്ള ചരിത്രാഖ്യാനങ്ങൾ. യഥാർത്ഥമോ ചരിത്രമോ അല്ലാത്ത ഒന്ന് എന്നതരത്തിൽ ഗോത്രങ്ങളെ പൊതുവാരായ്ക്കു പുറത്ത് സങ്കല്പിക്കുന്നു.

മറ്റൊന്ന്, കരുതിക്കൂട്ടിയുള്ള അസാന്നിധ്യമാണ്. ഗോത്രസംസ്കാരത്തെയും സ്വത്വത്തെയും സംശയത്തോടെ വീക്ഷിക്കുന്ന ഭരണകൂടനോട്ടങ്ങളെ സാധൂകരിക്കുന്ന ചരിത്രനിർമ്മിതികളിൽ കടുത്ത ബുദ്ധിമുട്ടോടെയാണ് ഹൈറേഞ്ച് ആദിവാസി ചരിത്രം പ്രതിനിധാനം ചെയ്യപ്പെടുന്നത്.

ഹൈറേഞ്ചിലെ മനുഷ്യാധിവാസചരിത്രത്തിന് ശിലായുഗത്തോളം പഴക്കമുണ്ട്. കേരളത്തിന് ലോക ശിലായുഗഭൂപടത്തിൽ സ്ഥാനം നേടി കൊടുക്കുന്നതിൽ ഈ പ്രദേശം വലിയ പങ്കുവഹിച്ചു. കേരളത്തിൽ ശിലായുഗമനുഷ്യർ ഉണ്ടായിരുന്നില്ലെന്ന ധാരണയെ തിരുത്തിയാണ് ഹൈറേഞ്ചിന്റെ കിഴക്കൻ ഭൂപ്രദേശമായ മറയൂരിൽനിന്ന് മധ്യശിലായുഗകാലത്തെ മനുഷ്യവാസ സൂചനകൾ കണ്ടെത്തിയത്. ലഭ്യമായ തെളിവുകൾ മാത്രം വെച്ച് ഒരു ശിലായുഗ ജനതയുടെ ജീവചരിത്രം പുനഃസൃഷ്ടിക്കാനാവില്ല. എന്നാൽ, കേരളത്തിലെ അനുയോജ്യമായ ഭൗമ-പാരിസ്ഥിതിക ചുറ്റുപാടുകളിൽ ശിലായുഗമനുഷ്യർ നിലനിന്നിരുന്നുവെന്ന് അതാതിടങ്ങളിൽനിന്നു ലഭിച്ച ആയുധങ്ങളും ഉപകരണങ്ങളും അടയാളങ്ങളും സാക്ഷ്യപ്പെടുത്തുന്നു. കാർഷികവിദ്യയുടെ ഉപജ്ഞാതാക്കളെന്ന് അറിയപ്പെടുന്ന നവീന ശിലായുഗഘട്ടത്തെക്കുറിച്ചുള്ള സൂചനകളും പശ്ചിമഘട്ടത്തിൽനിന്ന് ലഭിച്ചിട്ടുണ്ട്. മലയോരങ്ങളിലെ കുറിക്കാടുകൾക്കും പുൽമേടുകളും കരിച്ച് കൃഷിചെയ്യും കാലിവളർത്തിയും നവീനശിലായുഗമനുഷ്യർ പുലർന്നിരുന്നതായി ചരിത്രപഠനങ്ങൾ അനുമാനിക്കുന്നു. പശ്ചിമഘട്ടത്തിലെ അനുയോജ്യമായ പ്രദേശങ്ങൾ ഒരു കാലത്ത് ഇവരുടെ വിളനിലങ്ങളായിരുന്നിരിക്കാമെന്ന് ഊഹിക്കാം. മധ്യകാല/നവീനശിലായുഗ സംസ്കൃതിയെക്കുറിച്ചുള്ള സങ്കല്പങ്ങൾക്ക് പ്രമാണമായി ചില ചരിത്രാവശിഷ്ടങ്ങൾ നമുക്ക് മുന്നിലുണ്ട്.

ഡോ. രാജേന്ദ്രൻ, ഡോ. പത്മനാഭൻ തമ്പി എന്നിവരുടെ നേതൃത്വത്തിൽ നടത്തിയ അന്വേഷണത്തിൽ മറയൂരിലെ കടക്കാട് റിസർവ് വനമേഖലയിൽ കണ്ടെത്തിയ പാറച്ചിത്രങ്ങൾ ഈ പ്രദേശത്തെ മധ്യകാല ശിലായുഗ മനുഷ്യവാസവുമായി ബന്ധിപ്പിക്കുന്നു. ഫണാക്രൂതിയിലുള്ള ഒരു കൂറ്റൻ പാറയുടെ ഉൾവശത്ത് മേൽക്കുമേലായി വരച്ചിരിക്കുന്ന രീതിയിലാണ് ചിത്രങ്ങളുള്ളത്. അവയുടെ പഴക്കം ഏകദേശം എണ്ണായിരം വർഷത്തോളം വരും. പ്രകൃതിദത്തമായ വർണങ്ങളും സസ്യചായങ്ങളും ഉപയോഗിച്ച് ചുവപ്പിലും മഞ്ഞയിലും വെളുപ്പിലും തീർത്ത ചിത്രങ്ങളിൽ മനുഷ്യനും മൃഗവും വേട്ടയുമൊക്കെയാണ് ചിത്രീകരിച്ചിരിക്കുന്നത്. ഏറ്റവും താഴെയുള്ള ഭാഗത്ത് ഒരു കാളയുടെ തലയും കൊമ്പും പുഞ്ഞയും കനത്തവൃണവും

വ്യക്തമായി കാണാം. വയറിന്റെ ഭാഗത്തുകൂടി ഒരു കതിരയുടെ പിൻഭാഗം വരച്ചിരിക്കുന്നു. കാളയുടെയും കതിരയുടെയും രൂപങ്ങളെ വിഭജിച്ച് ഒരു വലിയ മനുഷ്യരൂപവും കാണാം. ഇതിനോടുചേർന്ന് വേറെയും രണ്ട് മനുഷ്യ രൂപങ്ങൾ. ഈ ചിത്രങ്ങൾക്കെല്ലാം താഴെ വലത്തേമൂലയിൽ ഒരാനയുടെ പുറത്ത് വാളേന്തിയ ഒരു മനുഷ്യരൂപവും കാണാം. ദക്ഷിണേന്ത്യയിൽ കണ്ടെത്തിയിട്ടുള്ള സമാനചിത്രങ്ങളുടെ പഠനത്തിന്റെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ കാളയുടെ ചിത്രം നവീനശിലായുഗത്തിലേക്ക് ആവാം. ഇതിവൃത്തപരമായും ശൈലീപരമായും മറയൂരിലെ ചിത്രങ്ങൾക്ക് ഈ കാലഘട്ടവുമായുള്ള ബന്ധം പ്രകടമാണെന്ന് ചരിത്ര ഗവേഷകർ പറയുന്നു. കതിരയുടെ ചിത്രം സാധാരണയായി ഇരുമ്പുയുഗത്തിന്റെ ആവിർഭാവവുമായി ബന്ധപ്പെടുത്തിയാണ് വിവരിക്കുന്നത്. ഇവിടെ കാണുന്ന മനുഷ്യചിത്രങ്ങൾ, തരംഗരേഖകൾ (wave lines) കൊണ്ട് ശാലീകൃതമാക്കിയിരിക്കുന്നു. തരംഗരേഖാശൈലി ഇരുമ്പുയുഗത്തിന്റെ ആവിർഭാവകാലത്തെ ഒരു പ്രത്യേക പാത്രമാതൃക (Russet coated Ware)യിലെ അലങ്കാരശൈലിയാണ്. ആനപ്പുറത്ത് വാളേന്തി നിൽക്കുന്ന രൂപവും ഇരുമ്പുയുഗത്തെയാണ് പ്രതിനിധാനം ചെയ്യുന്നത്<sup>2</sup>. ലഭ്യമായ തെളിവുകൾ അനുസരിച്ച് മധ്യശിലായുഗത്തിൽ ആരംഭിച്ച് ഇരുമ്പിന്റെ ആവിർഭാവഘട്ടംവരെ വിപുലമായ ഒരു ചരിത്രഗതിയുടെ അടയാളങ്ങൾ വഹിക്കുന്നതാണ് പ്രാചീന ഹൈറേഞ്ച്.

മധ്യശിലായുഗചിത്രങ്ങൾ കഴിഞ്ഞാൽ പിന്നെ ഹൈറേഞ്ചിലെ മുഖ്യ ചരിത്രാവശിഷ്ടങ്ങൾ ഇരുമ്പിന്റെ ആവിർഭാവഘട്ടത്തിലേതാണ്. മുനിയറകൾ എന്നറിയപ്പെടുന്ന ശവക്കല്ലറകളാണ് അധികവും. മുനിയറകൾ, മറയൂരിലെ ഗുഹാചിത്രങ്ങൾക്ക് ചുറ്റും മാത്രമല്ല, ഹൈറേഞ്ചിലുടനീളമുണ്ട്. വലിയ കരിങ്കൽ പലകകൾ പാറപ്പുറത്ത് പെട്ടിപോലെ ചേർത്തുണ്ടാക്കിയതും മണ്ണിലിറക്കി അറപോലെ വെച്ചുണ്ടാക്കിയതുമായ നൂറുകണക്കിന് മുനിയറകൾ ഹൈറേഞ്ചിലെ പാറപ്രദേശങ്ങളിൽ ഇടിഞ്ഞുപൊളിഞ്ഞും മൺമറഞ്ഞും കിടക്കുന്നുണ്ട്. രണ്ടായിരം മുതൽ മൂവായിരം വർഷത്തെ പഴക്കം ഇവയ്ക്കുണ്ടെന്ന് കണക്കാക്കപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു. വളരെ വ്യാപകമായിരുന്ന സംസ്കൃതിയുടെ സൂചനയാണിത് നൽകുന്നത്. കേരളത്തിൽ മാത്രമല്ല, ദക്ഷിണേന്ത്യൻ ഉപദ്വീപ് മുഴുവൻ ഈ സംസ്കൃതിയുടെ അവശിഷ്ടങ്ങൾ കണ്ടെത്താനായിട്ടുണ്ട്. മിക്കയിടങ്ങളിലും ശ്മശാനങ്ങളാണത്. കല്ലിന്റെയും മണ്ണിന്റെയും സ്വഭാവമനുസരിച്ച് വ്യത്യാസങ്ങളോടെ ദക്ഷിണേന്ത്യമുഴുവൻ വ്യാപിച്ചുകിടക്കുന്നു. എല്ലായിടത്തും ഇരുമ്പായുധങ്ങളുടെ സാന്നിധ്യവും

കണ്ടെത്തിയിട്ടുണ്ട്. ഇരുമ്പായുധങ്ങളുടെ കാര്യത്തിൽമാത്രമല്ല, ഇവർ ഉപയോഗിച്ചിരുന്ന പലതരം മൺപാത്രങ്ങളുടെ കാര്യത്തിലും ഈ പ്രദേശങ്ങളൊക്കെ തമ്മിൽ അതുതകരമായ സാമ്യം തിരിച്ചറിയപ്പെട്ടിട്ടുണ്ട്. ഹൈറേഞ്ചിൽ വിവിധ ഇടങ്ങളിൽ കണ്ടെത്തിയ മുനിയറകൾക്ക് രൂപസാദൃശ്യം തന്നെയുണ്ട്<sup>3</sup>. ശിലായുഗമനുഷ്യരുടെ സഞ്ചാരങ്ങളുടെയും വ്യാപനത്തിന്റെയും സൂരണകൾ ഈ ശിലാ-ലോഹ സ്മാരകങ്ങളിൽനിന്ന് വായിച്ചെടുക്കാനാവും. ഇനിയും പൂരിപ്പിക്കപ്പെടാത്ത നിരവധി ചോദ്യങ്ങൾ ഈ ശിലാകാലം ബാക്കിവെക്കുന്നു. ആരാണിവ നിർമ്മിച്ചത്? എന്തായിരുന്നു ഈ മനുഷ്യരുടെ ഉപജീവന രീതി? അവരുടെ യാത്രകളെയും വ്യാപനത്തെയും നിശ്ചയിച്ച ഘടകങ്ങൾ? സാമൂഹിക രാഷ്ട്രീയ സാഹചര്യങ്ങൾ ഇടങ്ങിയ ചോദ്യങ്ങൾക്കുള്ള ഉത്തരങ്ങൾ ഇനിയും പൂർണ്ണമായും അഴിഞ്ഞു കിട്ടിയിട്ടില്ല. പ്രാകൃത ഗോത്രവർഗ ജീവിതസാഹചര്യം മുൻനിർത്തി ഈ ചോദ്യങ്ങളെ നേരിടാൻ പലരും ശ്രമിച്ചുകാണുന്നു. എ.എൽ. കൃഷ്ണയ്യരെപ്പോലുള്ള ചരിത്രകാരന്മാർ ഇന്നത്തെ ആദിവാസികളുടെ പൂർവികരുമായി ഈ ശിലാകാലത്തെ ബന്ധിപ്പിക്കാൻ ശ്രമിക്കുന്നുണ്ട്<sup>4</sup>. നായാട്ടുകാരായിരുന്നു ഇവരെന്ന ചിലർ നിരീക്ഷിക്കുന്നു. പശ്ചിമഘട്ടത്തിലേക്ക് വ്യാപിക്കുന്ന ഒരു നായാട്ട് ചരിത്രം ആരോപിക്കപ്പെടുന്നുണ്ട്. പ്രാകൃത കൃഷിക്കാരായും ഇടയ ഗോത്രക്കാരായും ചിലർ നിരീക്ഷിക്കുന്നു. ഈ നിരീക്ഷണങ്ങൾ ചേർത്തു വെച്ച് ചിലനിഗമനങ്ങളിൽ എത്തിച്ചേരാം, ചിലത് പാടെ നിരാകരിക്കപ്പെടുമ്പോൾ, ചില കൂട്ടിച്ചേർക്കലുകളോടെ ചിലത് അംഗീകരിക്കപ്പെടുന്നു. തികച്ചും വിഭിന്നമായ ആശയങ്ങളിലേക്ക് എത്തിച്ചേർന്നെന്നും വരാം.

ഹൈറേഞ്ചിൽ ഇന്ന് അധിവസിക്കുന്ന തനത് ജനത എന്നുകരുതാവുന്ന വിവിധ ആദിവാസി ഗോത്രസമൂഹങ്ങൾ ഈ ശിലായുഗസംസ്കൃതിയുടെ തുടർച്ചയാണെന്ന് പറയാനാവില്ല. മധ്യശിലായുഗത്തിൽ ആരംഭിച്ച് ഇരുമ്പ് യുഗത്തിലൂടെ കടന്നുപോയ ജനതയുടെ സാങ്കേതിക സാംസ്കാരികവളർച്ചയുടെ തോളുമായി താരതമ്യം ചെയ്യുമ്പോഴാണ് ഇത് വ്യക്തമാകുന്നത്. ആദിമനുഷ്യർ എന്നുവിളിക്കാവുന്ന ഇവർക്ക് ഇരുമ്പിന്റെ സാങ്കേതിക വിദ്യ അറിയാമായിരുന്നു. പല ആകൃതിയിലും വലുപ്പത്തിലും നിറത്തിലും മൺപാത്രങ്ങൾ നിർമ്മിച്ചിരുന്നു. കുറച്ചൊക്കെ വാസ്തുവിദ്യയും വശമുണ്ടായിരുന്നു. ഇവരുടെ ശ്ലാശാന അവശിഷ്ടങ്ങളിൽനിന്ന് വിവിധതരം ഇരുമ്പായുധങ്ങളും മൺപാത്രങ്ങളും കാർണീലിയൻ മാലക്കല്ലുകളും പല്ലുകമണികളും അപൂർവമായി ഓട്ടുപാത്രങ്ങളും ചെമ്പും കണ്ടെത്തിയിട്ടുണ്ട്. സാധാരണ

ഗോത്രജനതയിൽനിന്ന് വ്യത്യസ്തമായ പുരോഗതി അവരുടെ ജീവിതത്തിൽ പ്രകടമായിരുന്നുവെന്നാണ് ഇത് സൂചിപ്പിക്കുന്നത്. ഇന്നത്തെ ആദിവാസികളുടേത് പോലുള്ള അതിലളിതമായ ജീവിതത്തിന്റെ ചിത്രമല്ലത്. ഡോ രാജൻ ഗുരുക്കൾ സൂചിപ്പിക്കുന്നതുപോലെ ഒരു ഗോത്രാധിപത്യകാലത്തേക്കാണ് ഇത് വിരൽച്ചൂണ്ടുന്നത്. മുനിയറകൾ ഒരുപാടുപേരുടെ അധ്വാനമുണ്ടെങ്കിലേ നിർമ്മിക്കാനാകൂ. വളരെ സംഘടിതവും ഉറച്ചതുമായി ഒരു സാമൂഹികഘടനയും ഭരണക്രമവും ഉണ്ടായിരുന്ന കാലത്തെക്കുറിച്ചാണ് ഈ അധ്വാന അവശിഷ്ടങ്ങൾ പറയുന്നത്.

ഇപ്പോഴത്തെ ആദിവാസിഗോത്രങ്ങൾക്ക് ഈ സംസ്കൃതിയുമായി ബന്ധമൊന്നും കണ്ടെത്താനാവില്ല. ഒരു വലിയ സാമൂഹിക-സാമ്പത്തിക പരിവർത്തനത്തിന്റെ ഭാഗമായി ഇവർ പുതിയ അധിവാസമേഖലയിലേക്ക് മാറിയപ്പോഴതാകാമെന്ന് ഡോ. രാജൻ ഗുരുക്കൾ വിലയിരുത്തുന്നു. ‘സമതലകേരളം പരിഷ്കൃതമാകുന്നതിനുമുമ്പ് ആളും കോളും അധികാരവുമായി ഗോത്രത്തലവൻമാരുടെ ആധിപത്യം നിലനിന്നിരുന്ന പ്രദേശമാണ് ഹൈറേഞ്ച് മേഖല. താഴ്‌വാരങ്ങളിൽ പാടങ്ങളുണ്ടാവുകയും നെല്ലും കൃഷിഭൂമിയും മുഖ്യസമ്പത്തായി മാറുകയും ചെയ്തതോടെ പരിഷ്കൃതിയുടെ സ്ഥാനം സമതല കേരളമായി തീർന്നു. സാംസ്കാരിക പരിവർത്തനത്തിൽ ഒരവരോഹണക്രമമാണ് നാം കാണുന്നത്’. ഒന്നുകിൽ വലിയ സാമൂഹ്യ സാമ്പത്തിക രാഷ്ട്രീയ പരിവർത്തനങ്ങളുടെ ഭാഗമായി നാഗരികതയുടെ പതാകവാഹകരായിത്തീരുകയോ അല്ലെങ്കിൽ നാഗരികസമൂഹത്തിന്റെ സാംസ്കാരികധാരയിൽ ലയിക്കുകയോ ചെയ്തിരിക്കാം. ഇതേ കാരണങ്ങൾ കൊണ്ടുതന്നെ ഗോത്രങ്ങൾ ശിഥിലമാവുകയോ ദലിതമാക്കപ്പെടുകയോ ചെയ്തിരിക്കാമെന്ന സാധ്യതയുമുണ്ട്. മറ്റൊരർത്ഥത്തിൽ ചരിത്രാതീതം എന്ന പരികൽപ്പനകളുള്ളിൽ ഉറപ്പിക്കാനാവാത്ത അനൂമാനങ്ങളുടെ സാധ്യതകളിലാണ് ഹൈറേഞ്ചിന്റെ പ്രാക്തനകാലം അടയാളപ്പെടുത്തുന്നത്. രാജൻ ഗുരുക്കൾ നിരീക്ഷിക്കുന്നതുപോലെ സംസ്കൃതിയുടെ ഒരവരോഹണക്രമം ഹൈറേഞ്ചിന്റെ പ്രാക്തന ചരിത്രത്തിലുണ്ട്. അത് ഒരേസമയം മലമുകളിൽ നിന്ന് സമതലത്തിലേക്കുള്ള മനുഷ്യരുടെ ഇറക്കുമായും സംസ്കാരത്തിന്റെ ഉച്ചസ്ഥായിയിൽനിന്ന് തകർച്ചയിലേക്കുള്ള ഇറക്കുമായും വായിക്കാം. ഹൈറേഞ്ചിന്റെ കാര്യത്തിൽ ഇത് രണ്ടും സംഭവിച്ചിരിക്കുന്നു.

അപ്പോൾ ചരിത്രം എവിടെനിന്നു വായിക്കണം? ഓർമ്മയുടെ കാതലുകളിൽ കൊത്തിവെച്ച വാർഷികവലയങ്ങളിൽ നിന്നുതന്നെ.

ഹൈറേഞ്ചിലെ അതിർത്തി പ്രദേശമായ മറയൂരിനെ ചുറ്റിയാണ് അഞ്ചുനാട് ഗോത്രഗ്രാമങ്ങൾ സ്ഥിതി ചെയ്യുന്നത്. ശിലായുഗത്തോളം പഴക്കമേറിയ സ്മാരകശിലകളായി മുനിയറകൾ. അഞ്ചുനാട് ഗ്രാമക്കാർ എന്ന ഗോത്രവിഭാഗത്തിൽപ്പെട്ട സുഹൃത്ത് കതിരേശനമൊത്ത് അഞ്ചുനാടുകളിൽ സഞ്ചരിച്ച് മറയൂർഗ്രാമത്തിൽ മടങ്ങിയെത്തിയ ഒരു സായാഹ്നം. “മറയൂരിലെത്തുവർ ചന്ദനക്കാട് കണ്ടിരിക്കണം...” ഓട്ടോറിക്ഷയിലേക്ക് വിളിച്ചുകയറ്റി ചന്ദനക്കാടിനടുവിൽ ഇറക്കുമ്പോൾ കതിരേശൻ പറഞ്ഞു. കാടിന്റെ ഘനഗംഭീരമൗനത്തിലൂടെ ഞങ്ങൾ ഇടവഴികൾ പിന്നിട്ട് ഒരുപാട് നടന്നു. ഇരുൾ പരന്നുതുടങ്ങിയിരുന്നു.

കാട്ടുപോത്തുകൾ മേയാനീറങ്ങുന്ന നേരമായെന്ന് കതിരേശൻ ഓർമ്മിപ്പിച്ചു. “ഇവിടെ നിന്നാൽ അടുത്തു കാണാം...” ഉള്ളൊന്നു കാളി. ഏറെനേരം കാത്തുനിന്നിട്ടും അവ വന്നില്ല. ചന്ദനമരങ്ങൾക്കിടയിലെ വീതികറഞ്ഞ പാതയിലൂടെ മടക്കം. വളവുതിരിഞ്ഞ് കയറ്റംകയറുമ്പോൾ റോഡിന് വലതുവശത്ത് അടിക്കാടുകളിൽ ഒരിളക്കം. ചകിതരായ ഒരുപറ്റം കാട്ടുപോത്തുകൾ മുന്നിലൂടെ നിരത്തു മുറിച്ചുകടന്നുപോയി. പത്തുവാരമാത്രം അകലെ! ഭയത്താൽ ഉറഞ്ഞുപോയ ഞങ്ങളെ നോക്കി കതിരേശൻ പറഞ്ഞു. “പോത്തുകൾ ആരേയും ഒന്നും ചെയ്യുന്നില്ല... പാവങ്ങൾ...”

ശിവരം മുറിഞ്ഞുപോയ ഒരുചന്ദനമരത്തിന്റെ മുറിപ്പാടിൽ മണത്തു നോക്കി. കാറ്റ് ചന്ദനം മണത്തു. ഒരു ചെറിയ മരം തൊട്ട് കതിരേശൻ പറഞ്ഞു. “ഒരു ചന്ദനമരം ഇത്രയുമാകാൻ നൂറു വർഷമെങ്കിലും വേണം. നൂറും ഇരുന്നൂറും മുന്നൂറും വർഷം പഴക്കമുള്ള മരങ്ങളാണ് ഈ കാട്ടിലുള്ളത്.” പിന്നീട് ആത്മഗതംപോലെ കതിരേശൻ ഇത്രയുംകൂടി പറഞ്ഞു. “ഒരു ചന്ദനമരം മുറിച്ചുകൊണ്ടുപോകുമ്പോൾ നൂറു കണക്കിനു വർഷങ്ങളാണ് സാർ മുറിഞ്ഞുപോകുന്നത്...”<sup>75</sup> ചരിത്രം ആലേഖനം ചെയ്ത ഉടലാണ് വൃക്ഷങ്ങളുടേത്. വാർഷികവലയങ്ങളിൽ സൂക്ഷ്മ ലിപികളിൽ അത് പ്രപഞ്ചത്തിന്റെ ചരിത്രമെഴുതിവെച്ചിരിക്കുന്നു. വരാന്തിരിക്കുന്ന കാലത്തെപ്രവചിക്കുന്നു. ഒരു മരം മുറിഞ്ഞുവീഴുമ്പോൾ പോയകാലത്തിന്റെ സ്മൃതികളും വരാന്തിരിക്കുന്ന കാലത്തെക്കുറിച്ചുള്ള അറിവുകളുമാണ് ഇല്ലാതാകത്. കതിരേശന്റെ അഗാധമായ കാട്ടറിവിന്റെ ദർശനമാണ് ഗോത്രസംസ്കൃതിയുടെ കാതൽ. അവിടെനിന്നുമാണ് ചരിത്രം കണ്ടെടുക്കേണ്ടത്.

ഗോത്രജനതയുടെ പഴങ്കഥകളിലും മിത്തുകളിലും യാത്രകളുടെ ചരിത്രം ആണ്ടു കിടക്കുന്നു. അനവധി ഇടപെടലുകളും ഇടപാടുകളും അവയെ

പലമാതിരി മാറ്റിത്തീർത്തിരിക്കാം. നശിപ്പിക്കപ്പെട്ട വനത്തിനൊപ്പം ചരിത്രം രേഖപ്പെടുത്തിയ അനവധിച്ചുരുളുകളും നഷ്ടമായി. ഈ ചുരുളുകൾ നിവർത്തി വായിക്കുകയാണ് അശോകൻ മറയൂരിന്റെ കവിതകൾ. പ്രാക്തന ഭൂതകാലത്തുനിന്നും ഗോത്രവർത്തമാനത്തിലേയ്ക്ക് സംസ്കൃതിയുടെ ജനിതക ചരിത്രം നിർമ്മിയ്ക്കാൻ ആ കവിതകൾക്കാകുന്നു.

**പ്രജ-പൗരത്യ സംഘർഷം**

തമിഴ് കീഴാള തൊഴിലാളി ജനതയുടെ ജീവിതാനുഭവങ്ങളുടെ അഭാവമാണ് അധിനിവേശകാർഷികചരിത്രം. ഭാഷാടിസ്ഥാനത്തിൽ സംസ്ഥാനങ്ങൾ രൂപംകൊണ്ടപ്പോൾ ഹൈറേഞ്ച് മേഖലയെ മലയാളി ഭൂപരിപക്ഷ പ്രദേശമാക്കി മാറ്റുകയെന്ന ഉദ്ദേശ്യത്തോടെ ഭരണകൂടം പ്രോത്സാഹിപ്പിച്ചു കടിയേറ്റമാണ് കാർഷിക കടിയേറ്റം. അതിനർത്ഥം അക്കാലത്ത് ഇവിടെ ഒരു ജനത ഉണ്ടായിരുന്നു എന്നാണ്. അവരെ ന്യൂനപക്ഷമാക്കി മാറ്റുക എന്നതായിരുന്നു ഭരണകൂട താല്പര്യം. തമിഴ് തൊഴിലാളി ജനതയുടെ കടിയേറ്റവും ചേരുന്നതാണ് ഹൈറേഞ്ചിന്റെ കടിയേറ്റചരിത്രം. അഥവാ പിൽക്കാല കാർഷിക കടിയേറ്റത്തേക്കാൾ സമരോജ്വലമായിരുന്നു തമിഴ് വരവിന്റെ രാഷ്ട്രീയം. അത് ബ്രിട്ടീഷ് കാർഷിക അധിനിവേശ ചരിത്രവുമായി കെട്ടുപിണഞ്ഞുകിടക്കുന്നു. പതിനെട്ടാം ശതകത്തിന്റെ അന്ത്യത്തിൽ ഹൈറേഞ്ചിലെത്തിയ ഇംഗ്ലീഷുകാർ വൻകിടനാണുവിള തോട്ടങ്ങൾക്കായി പശ്ചിമഘട്ട ജൈവഭൂമി വെട്ടിവെളുപ്പിക്കുന്നു. ഇതിന് വലിയ മനുഷ്യാധ്വാനം ആവശ്യമായിരുന്നു. അക്കാലം മദ്രാസ് ഭരിച്ചിരുന്ന ത് ബ്രിട്ടീഷുകാരാണ്. തമിഴ് ഗ്രാമങ്ങളിൽനിന്ന് തോട്ടം പണിക്കായി ജനതയെ മലമുകളിലേക്ക് ആട്ടിത്തെളിച്ചു. ആസാമിലെയും ശ്രീലങ്കയിലെയും വടക്കുകിഴക്കൻ പ്രദേശങ്ങളിലെ തേയിലത്തോട്ടങ്ങളിലേക്കും തൊഴിലാളികളെ അടിമകളാക്കി കൊണ്ടുപോയതിന് സമാനമായിരുന്നു ഈ തമിഴ് വരവ്. തോട്ടമുടമകൾ നിർമ്മിച്ചുനൽകിയ ലയങ്ങളിൽ (താൽക്കാലിക വാസസ്ഥലങ്ങളിൽ) അവരെ കൂട്ടമായി പാർപ്പിച്ച് പണിയെടുപ്പിച്ചാണ് വൻകിട തോട്ടങ്ങൾ നിർമ്മിച്ചത്. പീരുമേട്ടിലെയും ദേവികുളം താലൂക്കിലെ മൂന്നാർ മലനിരകളിലെയും തമിഴ് ജനത ഇവരുടെ പിൻമുറക്കാരാണ്. 1877 മുതൽ 1964വരെ പൂർണമായും 1983വരെ ഭാഗികമായും വൈദേശികാധിപത്യത്തിൻ കീഴിലായിരുന്നു കണ്ണൻദേവൻ മലനിരകൾ. 1983ൽ വിദേശ കമ്പനികൾ പൂർണമായും പിൻവാങ്ങി. കണ്ണൻദേവൻ കുന്നുകൾ ടാറ്റയുടെ അധീനതയിലായി.



ഒന്നിലധികം പ്രജാതന്ത്രവും പൗരതന്ത്രവും ഒരേസമയം വഹിക്കേണ്ടി വന്നവരാണ് തമിഴ് തൊഴിലാളി ജനത. അധിനിവേശത്തിന്റെയും മുതലാളിത്തത്തിന്റെയും ഇരകളായി കഴിയേണ്ടിവന്ന ജനത. കാർഷിക മുതലാളിത്തത്തിന്റെയും ദേശീയ ഭരണകൂടത്തിന്റെയും ഉഭയപൗരത്വത്തിന്റെ സംഘർഷങ്ങളാണ് അവരുടെ അതിജീവനത്തിന്റെ കാതൽ. എന്നിട്ടും ചരിത്രത്തിന്റെ വരമൊഴികളിൽ തമിഴ് ജീവിതാനുഭവങ്ങൾ വേണ്ടവിധം രേഖപ്പെടുത്തി. കാർഷിക ചരിത്രമെന്നാൽ വൻകിടതോട്ടങ്ങളുടെയും തോട്ടമുടമകളുടെയും കമ്പനികളുടെയും ചരിത്രമായിരുന്നു. കാർഷിക ഭൂപ്രദേശത്തിന്റെ നിർമ്മാണത്തിലും തുടർച്ചയിലും വലിയപങ്കുവഹിച്ച തൊഴിലാളികളുടെ ഓർമ്മകൾക്ക് ചരിത്രത്തിൽ ഇടം കിട്ടിയില്ല. ആ നിലയ്ക്കാണ് 2015ൽ മൂന്നാറിലെ സ്ത്രീ തൊഴിലാളികൾ നടത്തിയ 'പൊമ്പിള ഒരുമൈ' തൊഴിൽ സമരം മാത്രമല്ലാതാകുന്നത്. കണ്ണൻദേവൻ മലനിരകളിൽ ഒന്നര നൂറ്റാണ്ടിലധികമായി അധിവസിക്കുന്ന ജനതയുടെ അതിജീവന സമരംകൂടിയായിരുന്നു അത്. സ്വന്തമായി ഭൂമിയോ വീടോ ഇല്ലാത്തവർ. തൊഴിലാളിയെല്ലാവരും തലമുറകളായി അധിവസിക്കുമ്പോഴും വീട് സ്വന്തമല്ലാത്തവർ. കുടുംബത്തിൽ ഒരാൾക്കെങ്കിലും തോട്ടങ്ങളിൽ ജോലിയുള്ള കാലത്തോളം മാത്രം താമസിക്കാവുന്ന ഇടം മാത്രമാണ് ലയങ്ങൾ. 'ഗൃഹാതുര'ത്വത്തിനുമേൽ അവകാശം നിഷേധിക്കപ്പെടുന്ന തമിഴ് തൊഴിലാളികളുടെ ഈ പ്രജാ- പൗരത്വ സംഘർഷമാണ് അവരുടെ ജീവിത-സമരങ്ങളെ രാഷ്ട്രീയമാക്കുന്നത്.

**കാർഷിക കുടിയേറ്റം**

തൊള്ളായിരത്തി അമ്പതുകൾ മുതൽ ആരംഭിക്കുന്ന ഹൈറേഞ്ച് കാർഷിക കുടിയേറ്റത്തിലും അതിജീവനത്തിന്റെ മനുഷ്യഗാഥകൾ തന്നെയാണ് കാണാനാവുക. എന്നാൽ സ്വയം ഒഴിഞ്ഞുപോകുന്നവരുടെ അധിവാസവും അതിജീവനവും നമ്മുടെ സാംസ്കാരിക-രാഷ്ട്രീയ സംവാദങ്ങളിലേക്ക് എത്രയെങ്കിലും കയറിനിൽക്കുന്നില്ല. 'സ്വയം ഒഴിഞ്ഞുപോകൽ' തികച്ചും വ്യക്തിപരമാണ്. പരമാവധി ഒരു കുടുംബത്തിന്റെ മാത്രം പ്രശ്നവും. എന്നാൽ തികച്ചും വ്യക്തിപരമായ ഒന്നിന്റെ രാഷ്ട്രീയ വിവക്ഷകൾ കാണാതിരുന്ന കൂട. അതിന്റെ സാമൂഹിക സാമ്പത്തിക കാരണങ്ങൾ അതുകൊണ്ടുതന്നെ രാഷ്ട്രീയമായ അർത്ഥങ്ങൾ വഹിക്കുന്നു. ഓരോ വ്യക്തിയും മറ്റൊരുപാട് വ്യക്തികളാൽ നിർണ്ണയിക്കപ്പെടുന്ന ഒരു സാമൂഹികവ്യവസ്ഥയ്ക്കുള്ളിൽ, ജീവിതം തേടിയുള്ള ഓരോ അടർന്നുപോകലും കുടിയേറ്റവും വലിയൊരു

സാംസ്കാരിക പ്രശ്നമായി മാറുന്നുണ്ട്.

തൊള്ളായിരത്തി അമ്പതുകളിൽ ഹൈറേഞ്ചിലേക്ക് നടന്ന കാർഷികകുടിയേറ്റം ഭരണകൂടസാമ്പത്തിക താല്പര്യങ്ങളാൽ മെനഞ്ഞടുത്ത ദേശഭൂപടമായിരുന്നു. കേരളത്തിന്റെ പ്രത്യേകിച്ച് തിരുവിതാംകൂറിന്റെ ദേശസ്വത്വവുമായി ആഴത്തിൽ കെട്ടുപിണഞ്ഞുകിടക്കുന്ന തെക്കൻ പ്രദേശങ്ങൾ തമിഴകത്തിന് വിട്ടുകൊടുത്തുകൊണ്ടാണ് പൊന്നുവിലയുന്ന ഹൈറേഞ്ചിന്റെ കാർഷികപ്രദേശത്തെ ഭൂപടത്തോടു ചേർക്കാൻ അന്നത്തെ ഭരണകൂടം ശ്രമിച്ചത്. അതിന്റെ ഭാഗമായിരുന്നു ഹൈറേഞ്ചിലേക്കുള്ള മലയാളി കാർഷിക കുടിയേറ്റം. തൊള്ളായിരത്തി നാൽപ്പതുകളുടെ ആദ്യപകുതി മുതൽ ആരംഭിക്കുന്ന ഈ കാർഷിക കുടിയേറ്റമാണ് ഹൈറേഞ്ചിനെ ജനസാന്ദ്രമാക്കിയത്. കുടിയേറ്റം സ്വയം ഒഴിഞ്ഞപോയ വരുടെ, തേടിപ്പോയവരുടെ മാത്രം ജീവിതമായിരുന്നോ? അന്വേഷണങ്ങളധികവും കുടിയേറ്റത്തിന്റെ രാഷ്ട്രീയസാമ്പത്തിക ജാതീയ കാരണങ്ങളെ വിട്ടുകയുന്നതായിരുന്നു. ഭൂരഹിതരിൽനിന്ന് ഭൂമിയുടെ അവകാശികളെന്ന തലത്തിലേക്ക് കീഴാള ജനതയുടെ ഉയിർപ്പ് കുടിയേറ്റങ്ങളിൽ കാണാം. കാർഷിക കുടിയേറ്റങ്ങളിൽ ഭൂരിഭാഗവും ദലിതരും ഈഴവരും ക്രിസ്ത്യൻ, മുസ്ലിം ന്യൂനപക്ഷങ്ങളുമായിരുന്നു. കേരളത്തിൽ മറ്റൊരിടയ്ക്കും സ്വന്തം പേരിൽ ഒരളുണ്ട് ഭൂമിയില്ലാത്തവർ എന്ന 'യോഗ്യത'യായിരുന്നു അപേക്ഷകർക്കാവശ്യം. അങ്ങനെയാണ് സ്വന്തമായി ഭൂമിയെന്ന സ്വപ്നവുമായി സമതലങ്ങളിൽനിന്ന് കിഴക്കൻ മലയിലെ കൊടുത്തുണ്ടപ്പിലേക്ക് മനുഷ്യർ പറ്റംപറ്റമായി വന്നുചേർന്നത്.

ഹൈന്ദവദേശീയതയിൽ അധിഷ്ഠിതമായ പൊതുബോധത്തിന്റെ ഇരകളായാണ് മുഖ്യധാരാവ്യവഹാരങ്ങളിൽ കുടിയേറ്റക്കാർ പ്രതിനിധാനം ചെയ്യപ്പെട്ടത്. സമതല വരേണ്യതയുടെ 'കുടിയേറ്റ'വിരുദ്ധ പൊതുബോധം കാർഷിക കുടിയേറ്റക്കാരായ കീഴാള, ക്രിസ്ത്യൻ, ന്യൂനപക്ഷ, പിന്നോക്ക ജീവിതങ്ങളെ അപരമാക്കുന്നു. കയ്യേറ്റക്കാർ, കാട്ടുകളുൻമാർ, വേട്ടക്കാർ, ചരിത്രവും ഭൂതകാലവും പാരമ്പര്യവുമില്ലാത്തവർ, കുറ്റവാളികൾ, നിഷ്കളങ്കർ, ഉറക്കെ സംസാരിക്കുന്നവർ, അപരിഷ്കൃതർ....എന്നിങ്ങനെ അനവധി വിശേഷണങ്ങളാലും വ്യാഖ്യാനങ്ങളാലും സമതല സമൂഹം നിർമ്മിച്ചെടുത്തതാണ് ഹൈറേഞ്ചിലെ മനുഷ്യർ. തെറ്റായി വ്യാഖ്യാനിച്ചു ഉറപ്പിക്കപ്പെട്ട ധാരണകൾ കാലക്രമേണ സാമാന്യബോധത്തിന്റെ ഭാഗമാവുകയും അത് പലതരം മാധ്യമങ്ങളിലേക്കും ആഖ്യാനങ്ങളിലേക്കും

സംക്രമിക്കുകയും ചെയ്യുന്നു. ദേശീയതയുടെ വ്യവഹാരങ്ങൾക്കുപുറത്ത് നിൽക്കുന്ന, ദേശരാഷ്ട്രങ്ങളാൽ തിരസ്കൃതരായവരുടെ വലിയൊരുസമൂഹത്തെ ആഖ്യാനങ്ങളിലേക്ക് കൊണ്ടുവരുന്നതിലൂടെയാണ് പ്രതിരോധസമരങ്ങൾ മുന്നോട്ടുപോകുന്നത്. പരിമിതപ്പെടുത്തുകയാണ് ഇത്തരം ആഖ്യാനങ്ങൾ. കേരളരൂപീകരണത്തെത്തുടർന്ന് ഇടുക്കിയിലേക്കുടനന്ന കാർഷികകുടിയേറ്റവും മലമുകളിലെ ജീവിതസമരവുമാണ് എ.പി കളയ്ക്കാടിന്റെ 'ഇടുക്കി' എന്ന നോവൽ. സൂസ്മേഷ് ചന്ദ്രോത്തിന്റെ 'ഒമ്പത്' ഒരു ദേശത്തിന്റെ, ജനതയുടെ, സഹനത്തിന്റെയും അതിജീവനത്തിന്റെയും ചരിത്രവും പുരാവൃത്തവും ഓർമ്മകളും തിരികെപിടിക്കാനുള്ള ശ്രമമാണ്.

വിസ്തൃതിയേക്കാൾ വിസ്തൃതിയുടെ ഭ്രമണ്ഡമാണ് ഹൈറേഞ്ച്. ഹൈറേഞ്ച് എന്ന പദംതന്നെ അധിനിവേശ സംഭാവനയാണ്. കിഴക്കൻ പർവതനിരകൾ എന്നവാക്കിനൊപ്പം കടന്നുവരുന്നത് മനോഹരമായ ഭൂപ്രകൃതിയുടെ ദൃശ്യങ്ങളാണ്. സിനിമകളിലും യാത്രാവിവരണങ്ങളിലും പ്രകൃതി ഫോട്ടോഗ്രാഫുകളിലും വിടരുന്ന ദൃശ്യവിസ്തൃതിയും സഹ്യഗിരികളുടെ സൗന്ദര്യത്തിൽ വിരിയുന്ന പ്രണയഗാനങ്ങൾക്കുവേണ്ടിയായിരിക്കണം മലയാള സിനിമ ആദ്യമായി കിഴക്കൻ മലകയറിയത്. പൂക്കളും താഴ്വരകളും കുന്നുകളും കാട്ടുതടവികളും ചോലമരങ്ങളും തേയിലത്തോട്ടങ്ങളും കരിമ്പുപാടങ്ങളും യുഗഗാനങ്ങൾക്ക് അകമ്പടിയായി. സഞ്ചാരികൾ നൂറ്റാണ്ടുകളുടെ കൊളോണിയൽ എടുപ്പുകളിൽനിന്ന് ചരിത്രം വായിച്ചു. ശീതം ഇന്നിയ കാറ്റിനെക്കുറിച്ച് എഴുതി നിർവൃതികൊണ്ടു. 'ലാന്റ് സ്കേപ്പുകളും' വരയാടുകളും മലമുഴക്കി വേഴാമ്പലുകളും അമ്പരന്ന ഗോത്രമുഖങ്ങളും ഫോട്ടോഗ്രാഫുകൾക്ക് വിഷയങ്ങളായി. എന്നാൽ നൂറ്റാണ്ടുകളുടെ ചരിത്രം ഖനീഭവിച്ച ഹൈറേഞ്ച് എന്ന ഭൂപ്രദേശത്തിന്റെ അകംകാഴ്ചകളിലേക്ക് നോട്ടങ്ങൾ കടന്നുചെന്നില്ല. ചരിത്രപാഠങ്ങളുടെ തമസ്കരണത്തിലൂടെയും ആദിമനിവാസികളായ പരശതംമനുഷ്യരുടെ അസാന്നിധ്യത്തിലൂടെയും കർഷിക-തൊഴിലാളികളുടെ അനുഭവസ്മരണകളുടെ നിരാകരണത്തിലൂടെയും കാർഷികകുടിയേറ്റത്തിന്റെ അപമാനവീകരണത്തിലൂടെയും തരിശാക്കപ്പെടുന്ന ഭൂപ്രദേശമാണ് ഹൈറേഞ്ച്. ഹൈറേഞ്ചിന്റെ കാർഷിക അതിജീവന അനുഭവങ്ങൾക്ക് മുഖ്യധാരാ സാംസ്കാരിക ചരിത്ര/ആഖ്യാനങ്ങളിൽ ഇടം ലഭിക്കുന്നില്ല.

മുഖ്യധാരാചരിത്ര/ ആഖ്യാനങ്ങളിൽനിന്ന് പുറത്താവുകമാത്രമല്ല, സാമൂഹിക 'പൊതുബോധ'ത്തിന്റെ ഇരകളായി തീരേണ്ടിയും

വന്നിട്ടുണ്ട് ഹൈറേഞ്ച് നിവാസികൾക്ക്. ഈ പൊതുബോധത്തിന്റെ നിർമ്മിതിയിൽ ജനപ്രിയസാഹിത്യത്തിനും ('പൈങ്കിളി നോവലുകൾ' എന്ന വിശേഷിപ്പിക്കപ്പെടുന്ന നോവലുകളിൽ മഹാഭൂരിപക്ഷവും നടക്കുന്നത് ഹൈറേഞ്ചിലാണ്) ചലച്ചിത്രങ്ങൾക്കും വലിയപങ്കുണ്ട്. മലയാള സിനിമ/സാഹിത്യങ്ങളുടെ സമവാക്യങ്ങൾക്കുള്ളിൽ ഹൈറേഞ്ചുകാരുടെ ജീവിതം സവിശേഷരീതിയിലാണ് ആവിഷ്കരിക്കപ്പെടുന്നത്. ഒന്നുകിൽ കാട്ടുകളളനും കഞ്ചാവുകൃഷിക്കാരനും ക്രിമിനലുമായ വൃത്തി, അല്ലെങ്കിൽ നിഷ്കളങ്കനും നിരക്ഷരനും അപരിഷ്കൃതനുമായ 'കിഴക്കൻ'. വിവിധ ജാതിസമൂഹങ്ങളായും ഗോത്രങ്ങളായും ബഹുഭാഷാസമൂഹങ്ങളായും വർഗങ്ങളായും കർഷകരും കർഷകതൊഴിലാളികളുമായും ശകലങ്ങളായി പരന്നുകിടക്കുന്ന ബൃഹത്തായ അനുഭവ ഭൂമികയെ 'കുടിയേറ്റക്കാർ' എന്ന അപരത്വത്തിലേയ്ക്ക് അപരദേശ പരികല്പനയിലേയ്ക്ക് പരിമിതപ്പെടുത്തുകയാണ് ഇത്തരം ആഖ്യാനങ്ങൾ.

മലമുടികളിൽ, കന്നിൻ ചെരിവുകളിൽ, കാടകങ്ങളിലെ കൃഷിയിടങ്ങളിൽ ആഴങ്ങളിലേക്ക് ഇനിയും വേരാഴ്ന്നു നിൽക്കാനാവത്തതിന്റെ സംഘർഷമാണ് കാർഷിക കുടിയേറ്റത്തിന്റെ സാംസ്കാരിക രാഷ്ട്രീയത്തെ നിർണയിക്കുന്നത്. ഒപ്പം 'കുടിയേറ്റക്കാരി(ൻ)'/ 'ഹൈറേഞ്ചുകാരി(ൻ)' എന്നീ അപരത്വപരികല്പനകളെ അത് പ്രശ്നവൽക്കരിക്കുകയും ചെയ്യുന്നു. ഒരർത്ഥത്തിൽ 'പ്രദേശം' എന്ന സംഘർഷത്തിനുള്ളിലായിലുന്ന് ഹൈറേഞ്ച്. ദേശീയതയുടെ ബ്രഹ്മദ്രവ്യവഹാരങ്ങൾക്ക് പുറത്താണതിന്റെ നില്പ്. 'ജനിച്ചുവളർന്ന പ്രദേശം', 'നാട്' എന്ന ഇടത്തെക്കുറിച്ചുള്ള ഓർമ്മകളാൽ നിർമ്മിക്കപ്പെട്ടതാണത്. പലപല ഭൂപ്രദേശങ്ങളിൽനിന്നും നാനാജാതി സംസ്കാരങ്ങളിൽനിന്നും അപരിചിതമായൊരു ഭൂപ്രദേശത്ത് എത്തിച്ചേർന്നവരുടെ 'നാട്ടോർമ്മകൾ' കേവലഗൃഹാതുരത്വത്തിനപ്പുറം അതിജീവനത്തിന്റെ വൈകാരികസന്ദർഭങ്ങളാണ്. "കന്നി തുലാമാസങ്ങളിൽ പട്ടിണിയാണ്. പറമ്പിലാണെങ്കിൽ എടുത്തുവിറ്റ് ചെലവാക്കാൻ പറ്റിയതൊന്നും വിളഞ്ഞിട്ടുമുണ്ടാവില്ല. നീക്കിയിരിപ്പുകളെല്ലാം ഓണത്തോടെകഴിയും. ഉണക്കകപ്പ വേവിച്ചതോ, കഞ്ഞിയോ കുട്ടികൾക്കായി കരുതിവെച്ച് എല്ലാവീടുകളും വിശന്നുകിടന്നു. വിശപ്പ് എല്ലാവർക്കും ശീലമായതിനാൽ ആരും പട്ടിണിയാണെന്ന് അറിഞ്ഞിരുന്നില്ല. രാവിലത്തെ കട്ടനമിച്ച് വീടുവീടുപോയ ആണങ്ങൾ ഇനിരാത്രിയേ മടങ്ങിവരൂ. പണിയില്ലാതെ വീട്ടിൽ ചടഞ്ഞിരിക്കാനാവില്ലല്ലോ?"

“പകൽമുഴുവൻ ചേമ്പുകണ്ടത്തിൽ ചെലവിടുകയാണ് സ്ത്രീകൾ. ഞങ്ങളുടെ കണ്ടത്തിലെ ചേമ്പുകഴിഞ്ഞാൽ അപ്പുറത്ത് മമ്മക്കണ്ണന്റെ കണ്ടത്തിലേക്ക് സംഘം നീങ്ങും. അതിരുകളും വേലികളുമില്ലാതെ വിശക്കുന്നവർക്കായി ചേമ്പുകൾ വിളഞ്ഞുകിടന്നു. മുറുക്കിത്തുപ്പി തമാശകൾ പറഞ്ഞ്, ചേമ്പുകണ്ടത്തിൽ നനഞ്ഞുനിൽക്കുന്നവരെ പ്രോൽസാഹിപ്പിച്ച് അമ്മമാർ കരയ്ക്കിരുന്നു. പലരും പഴങ്കഥകളിലേക്ക് മടങ്ങിപ്പോയി. കായലോരത്തെ, പാടവരമ്പത്തെ, പുഴക്കരയിലെ, കടലിറമ്പിലെ കുട്ടിക്കാലങ്ങളിലേക്കായിരുന്നു യാത്രകളിലേറെയും.”<sup>6</sup> സ്വന്തം ജീവിതപരിസരങ്ങളിൽനിന്ന് ജീവനോപാധികളിൽനിന്ന് എന്നേക്കുമായി പഠിഞ്ഞുപോന്നതിന്റെ സങ്കടങ്ങളായിരുന്നു പറഞ്ഞുതാണ്ടിയത്. ജീവിതംതേടി കടിയേറിയവർ. ജനിച്ചുജീവിച്ച മണ്ണിൽനിന്ന് സ്വയം ഒഴിഞ്ഞുപോന്നവരായതിനാൽ അവരുടെ അധിവാസവും അതിജീവനവും നമ്മുടെസാംസ്കാരിക-രാഷ്ട്രീയ സംവാദങ്ങളിലേക്ക് എന്തുകൊണ്ടോ കയറിനിൽക്കുന്നില്ല. ‘സ്വയം ഒഴിഞ്ഞുപോകൽ’ തികച്ചും വ്യക്തിപരമാണ്. പരമാവധി ഒരു കുടുംബത്തിന്റെ മാത്രംപ്രശ്നവും. എന്നാൽ, അതിലപ്പുറം എന്തോചിലത് കണ്ണി ചേർക്കപ്പെടാതെ കിടക്കുന്നു. ഒരു ദേശത്തുനിന്ന് മറ്റൊന്നിലേക്ക് സ്വയം അടർന്നും ചേർന്നും തുടർന്നുപോകുന്ന സഞ്ചാരങ്ങളുടെ നീറ്റലായിരുന്നു അവരുടെ ജീവിതം. മലകയറി സ്വന്തമാക്കിയമണ്ണിൽ ആഴങ്ങളിൽ ഇനിയും വേരാഴിയിൽക്കാനാവാത്തതിന്റെ വേദനയായിരുന്നു അവരുടെ തമാശകളിലും പാട്ടുകളിലും പഴങ്കഥകളിലും നനഞ്ഞാലിച്ചുനിന്നത്. “തൊഴുത്തിന്റെ തിണ്ണയിൽ കാലുനീട്ടിയിരുന്ന് ജാനകി ചേച്ചി പാടും. കായലോരത്ത് ജനിച്ചുവളർന്ന അവരുടെ പാട്ടുകളിൽ പലതരം മീനുകൾ പുളഞ്ഞുകളിക്കും. ‘നാലുപെറ്റ നാത്തുനാരേ.... മീങ്കളികാണാൻ പോരുന്നോ.....മീൻ കളിച്ച് കളിച്ചുവരുമ്പോൾ മീന്റെ വാലേ പൂവാലേ.....’ എന്ന് പാട്ടുകളിൽ മത്സ്യസമൃദ്ധി. പിന്നെ, ‘ആടിയാടി മുളകരച്ചു അവളാനന്ദ ചട്ടിയിൽ മീൻ വറത്തു....’ എന്ന് വറുതിയുടെ ആനന്ദത്തോളം പാട്ടുകൾ. അപ്പോൾ അവരുടെ പെൺമക്കൾ ചേമ്പുകണ്ടത്തിൽ നനഞ്ഞുനിൽക്കും. അത്രയുമുറക്കെ സ്ത്രീകൾ ചിരിച്ചുമറിയുന്നതും അത്രയാവേശത്തോടെ വർത്തമാനം പറഞ്ഞ് മഴനനയുന്നതും വേറൊരിക്കലും ഞാൻ കണ്ടിട്ടില്ല. അതൊരാഘോഷമായിരുന്നു. വിശപ്പിന്റെ ഉത്സവം”.<sup>7</sup> ഇല്ലായ്മയുടെ വർത്തമാനത്തെ ആത്മനൊമ്പരത്തിന്റെ/പരിഹാസത്തിന്റെ ‘അതിരൂപക’ങ്ങളാക്കിയ ഈ പാട്ട് സന്ദർഭം അതിജീവനത്തിന്റെ സമരസന്ദർഭം കൂടിയായിരുന്നു.

“ഓണം ആഘോഷത്തിന്റേതായിരുന്നു. മഴയുടെ ഇടവേളകളിലൂടെ നൂണ്ടുകടക്കുന്ന സമൃദ്ധമായ ആഘോഷം. വാഴക്കല വിറ്റുതും, അടയ്ക്കാത്തോട്ടും അടങ്കലുകൊടുത്തതും അമ്മയും അയൽക്കാരികളുംചേർന്ന് സ്വന്തങ്ങളായി അരിച്ചിട്ടിയും വട്ടമെത്തുന്നകാലമാണത്. പൊടിയൻചേട്ടന്റെ കടയിൽനിന്ന് കയറുവാങ്ങി മുറ്റത്തെമാവിന്റെ ചാഞ്ഞകൊമ്പിൽ ഊഞ്ഞാലിടുന്നതോടെ ഓണമായി. എല്ലാവീടുകളിലുമുണ്ടാകും ഊഞ്ഞാൽ. മാവിലും പ്ലാവിലും ആഞ്ഞിലിയിലും ഊഞ്ഞാലുകൾ കായ്ക്കുന്നകാലം. ഓരോ വീട്ടിലേയും ഊഞ്ഞാൽ ചുവടുകളിലൂടെയാണ് ഞങ്ങൾ ഓണക്കാലം ഓടിത്തീർക്കുന്നത്. മുതിർന്നവർക്ക് ഓണമെന്നാൽ മറ്റൊന്നുകൂടിയാണ്. പോയകാലത്തിന്റെ ഓർമ്മകളെ വിളിച്ചുവരുത്തുന്ന ഒരനുഷ്ഠാനമായിരുന്നു മുതിർന്നവരുടെ ഓണം. പ്രായംമറന്ന് അമ്മയും അമ്മുമ്മയും ജാനകിച്ചേച്ചിയും ഭാമച്ചേച്ചിയും അമ്മിണിച്ചേച്ചിയും സഹിയാക്കയും സാവിത്രിയക്കനും മീനാക്ഷിയക്കനും ഊഞ്ഞാൽ ചുവട്ടിൽ ഉറക്കെയുറക്കെ കഥകൾ പറഞ്ഞുചിരിക്കുന്നതും ഊഴമിട്ടാടുന്നതും കുട്ടിക്കാലത്തെ കാഴ്ചകളായിരുന്നു. വീണ്ടെടുക്കാനാവാത്തവിധം അടർന്നകന്നുപോയ ഭൂതകാലത്തിന്റെ സങ്കടങ്ങളായിരുന്നു അവരുടെ കൂട്ടിച്ചിരികളെന്ന് ഇന്നെന്നിക്കറിയാം”<sup>8</sup>. രാഷ്ട്രീയഭൂപടത്തിന്റെ അതിരളവുകളിൽ ഇങ്ങോത്ത അനവധി ദേശങ്ങളുടെ സൂക്ഷ്മലോകങ്ങൾ ഓർമ്മകളിൽ വരഞ്ഞുംപറഞ്ഞും അവർ സാധ്യമാക്കിയ ഈ മൊഴി രേഖകളിലൂടെ ഹൈറേഞ്ച് അനുഭവങ്ങളെ വായിക്കാനാവുക. ഓർമ്മകളെ പുനരാനയിക്കൽ രീതിശാസ്ത്രപരമായി നിർണ്ണായകമാണ്. ഭൂതകാലത്തെ കുറിച്ച് വസ്തുതാപരമായ വിശകലനത്തിനാണ് ചരിത്രം ശ്രമിക്കുന്നത്. ചരിത്രപരമായ ഓർമ്മകൾ, അവയുടെ പിശകുകളോടെതന്നെ ചരിത്രത്തിനു നേരെ ചില ചോദ്യങ്ങൾ ഉന്നയിക്കുന്നു. ഈ ചോദ്യങ്ങൾ ഏറെ മൂല്യപരവും വൈകാരികവുമായിരിക്കും. ഓർമ്മക്കുറിപ്പുകൾ പൂർണ്ണമായ അർത്ഥത്തിൽ ആത്മകഥകളല്ല. എന്നാൽ ആത്മകഥയുടെ ചില അടരുകളാണത്. മുഴുവൻ ജീവിതത്തിൽനിന്നും ഏറെ വൈകാരികവും ആത്മനിഷ്ഠവുമായ ചില കാഴ്ചകൾ പുനരാനയിക്കുന്നതാണ് ഓർമ്മക്കുറിപ്പുകൾ. സാമൂഹികരാഷ്ട്രീയ ചരിത്രത്തോടൊപ്പമാണ് ഓർമ്മകൾ സഞ്ചരിക്കുന്നത്. ആത്മനിഷ്ഠമായത് അതുകൊണ്ടുതന്നെ അങ്ങേയറ്റം സാമൂഹികവുമാണ്. ഒ.കെ. സന്തോഷിന്റെ ‘മലയിറങ്ങിയ ഓർമ്മകൾ: ദേശം, യാത്ര അനുഭവം’ എന്ന പുസ്തകം രാഷ്ട്രീയ വൈകാരികതയോടെ ദേശത്തെ വീണ്ടെടുക്കുന്നു.

വികസനത്തിനുവേണ്ടി കുടിയിറക്കപ്പെടുന്നവരുടെ പുനരധിവാസം

ഒരു രാഷ്ട്രീയ-സാമ്പത്തിക പ്രശ്നമായി നമ്മൾ മനസ്സിലാക്കിയിട്ടുണ്ട്. വ്യവസായം വികസനം തുടങ്ങിയ പദാവലികളുമായി കെട്ടുപിണഞ്ഞതാണതിന്റെ നില്പ്. പുരോഗതി (reform), ആധുനികത (modernity) തുടങ്ങിയ സങ്കല്പങ്ങളെപ്പോലെയല്ല 'വികസനം' എന്ന സങ്കല്പം സമൂഹത്തിൽ ഇടപെടുന്നത്. അത് നമ്മുടെ വർത്തമാനകാല ജീവിതപരിസരങ്ങളെ ദുഃഖവും ദരിദ്രവും ജീർണ്ണവും നിഷ്ഠിരവുമായി സങ്കല്പിക്കുന്നു. മറ്റു 'വികസനം' മാതൃകകളുമായി താരതമ്യപ്പെടുത്തി ആത്മപുച്ഛത്തിന്റെയും സുയംകുറ്റപ്പെടുത്തലിന്റെയും അവസ്ഥ സൃഷ്ടിക്കുന്നു. വികസനത്തിന്റെ ഈ മനഃശാസ്ത്രം നേട്ടത്തിലല്ല മറിച്ച് അവസ്ഥയുടെ താല്പാലിക പരിഹാരത്തിലാണ് ഊന്നൽ നൽകുന്നത്. കേരളത്തിന്റെ വികസനത്തിന് വൻകിടവ്യവസായം വരണം എന്നതായിരുന്നു ആദ്യകാല ഭരണകൂട സമീപനം. സ്വാതന്ത്ര്യാനന്തര ഇന്ത്യയുടെ 'വികസനമോഹം' കേന്ദ്രീകരിച്ചതുതന്നെ വൻവ്യവസായ പദ്ധതികളിലായിരുന്നു. യൂറോപ്യൻ വ്യവസായ വിപ്ലവത്തിന്റെ മാതൃകയായിരുന്നു നമുക്കു മുൻനില്ക്കുകയായിരുന്നത്. സമ്പത്തിന്റെ ഉല്പാദനത്തെ രാഷ്ട്രവുമായി ബന്ധിപ്പിച്ചുകൊണ്ട് ജനങ്ങൾക്കു മുഴുവൻ ബാധകമാക്കുന്നതിലൂടെ അത് സാർവ്വലൗകികമായ പൊതുപ്രക്രിയയായിത്തീരുന്നു. അതിനുമുമ്പ് സാമ്പത്തികകോലാപനത്തിനു മഹത്വമോ മതേതരപദവിയോ ഉണ്ടായിരുന്നില്ല. വ്യക്തിയെ സംബന്ധിച്ചിടത്തോളം ധനത്തിനാണോ ജ്ഞാനത്തിനാണോ കൂടുതൽ പ്രാധാന്യം എന്ന തരത്തിലുള്ള ചർച്ചകൾ ലോകത്ത് ധാരാളം നടന്നിട്ടുണ്ട്. ചരിത്രപരമായ നിരവധി കാരണങ്ങളാൽ പില്ലാലത്ത് 'രാഷ്ട്രസമ്പത്ത്' എന്ന ആശയം, സാമ്പത്തികകോലാപനത്തെ വ്യക്തിയുടെ സ്വകാര്യ താൽപര്യം എന്നതിൽ നിന്ന് അടർത്തി സമൂഹത്തിന്റെയോ രാഷ്ട്രത്തിന്റെയോ പൊതുതാൽപര്യം എന്ന നിലയിലേക്കുമാറ്റി. സമൂഹത്തിന്റെയും രാജ്യത്തിന്റെയും ഭാവിയെ നിർണ്ണയിക്കുന്ന ദേശാഭിമാനപരവും പ്രതിജ്ഞാബദ്ധവുമായ കർമ്മമായി സാമ്പത്തികകോലാപനത്തിലുള്ള പങ്കാളിത്തത്തെ കാണാൻ തുടങ്ങി. അത് വ്യക്തിപരമല്ലാതായി. സമ്പത്ത് സമാഹരിക്കാനുള്ള വ്യക്തിപരമായ താല്പര്യം നിഴലിൽ നിൽക്കുകയും രാജ്യതാല്പര്യം വെളിച്ചപ്പെടുകയും ചെയ്തു. മാത്രമല്ല യൂറോപ്യൻ വ്യവസായവിപ്ലവത്തെ മാതൃകയാക്കുമ്പോൾ സാമൂഹികവും സാമ്പത്തികവും രാഷ്ട്രീയവും സാംസ്കാരികവുമായി അത് സൃഷ്ടിച്ച സങ്കീർണ്ണമായ ജീവിത സാഹചര്യങ്ങളെ കാണാതെ പോയെന്നുള്ളതാണ് ഇന്ത്യൻ വ്യവസായ പുരോഗതിക്ക് പൊതുവേയും കേരള വികസനത്തിന് സവിശേഷമായും

സംഭവിച്ചത്. അണക്കെട്ടുകൾക്കും വികസനങ്ങൾക്കുമായുള്ള നിരന്തരകടിയിറക്കങ്ങളും അപരത്വവും, ഭരണകൂടവും ജാതിനിലയും തമ്മിലുള്ള സൂക്ഷ്മ സംഘർഷങ്ങളും പ്രമേയമാകുന്ന കവിതകളാണ് എം.ബി. മനോജിന്റെത്. 'കൂട്ടാന്തയുടെ എഴുപത് വർഷങ്ങൾ'.

ഹൈന്ദവത്തിന്റെ ജീവിതചരിത്രങ്ങളെ വർത്തമാനകാലത്തിന്റെ/ലോകത്തിന്റെ അനുഭവങ്ങളുടെ അനവധി സന്ദർഭങ്ങളിലേയ്ക്ക് പരകായം ചെയ്യിക്കുകയാണ് അജയ് പി. മങ്ങാട്ടിന്റെ സൃസനയുടെ ഗ്രന്ഥപ്പുറം. ഹൈന്ദവത്തിൽ ആരംഭിച്ച് മലയിറങ്ങി കൊച്ചി നഗരത്തോളവും തിരികെ കിഴക്കൻ കുന്നിറങ്ങി മധുര നഗരംവരെ വ്യാപിച്ചുകിടക്കുന്ന വ്യത്യസ്തമായൊരു ഭൂപടമാണ് നോവൽ വരുന്നത്. അതിർത്തികൾ ഭേദിക്കുന്ന പാരായണത്തിന്റെ അനുഭവലോകമാണ് നോവലിന്റെ ചരിത്രവും വർത്തമാനവും. ഭൂതകാലമില്ലാത്തവർ, ചരിത്രമില്ലാത്തവർ, പാരമ്പര്യമില്ലാത്തവർ എന്ന നിർമ്മിതികളെപ്പോലെ റദ്ദ് ചെയ്തുകൊണ്ടാണ് ഹൈന്ദവങ്ങൾ എന്ന സമാന്തര ദേശസ്വത്വങ്ങളുടെ ആവിഷ്കാരം നോവലിലുണ്ട്. ദേശീയ-ദേശഭാവനയുടെ അതിരളവുകളെ കടന്നുപോകുന്ന ആന്തരിക-ബാഹ്യ ഭൂരേഖകളാൽ ദേശസ്വത്വത്തെ മാറ്റിവെയ്ക്കുകയാണ് നോവൽ.

ഇന്ന് കടിയേറ്റ സമൂഹം പൊതുവെ 'സമ്പന്ന'മാണെന്നു പറയാം. ഒരു വിജയകഥയാണ് കടിയേറ്റത്തിന് പറയാനുള്ളത്. അവിടെ സംസ്കാരങ്ങളുടെയും പൈതൃകങ്ങളുടെയും പാരമ്പര്യങ്ങളുടെയും തുടർച്ചകളെ അതിന്റെ സൂക്ഷ്മകോശങ്ങളിൽനിന്ന് വീണ്ടെടുക്കുന്ന മറ്റൊരു ചരിവിലേക്കാണ് കടിയേറ്റ ആഖ്യാനങ്ങളുടെ പുതുകാലം നോട്ടമെറിയുന്നത്. പലായനത്തിന്റെ പീഡിതവും സാഹസികവുമായ ഭൂതകാലമല്ല, മറിച്ച് ആന്തരിക വൈരുദ്ധ്യങ്ങളാൽ സമൃദ്ധമായ ആന്തരികജീവിതമാണ് ആവിഷ്കാരം തേടുന്നത്. ഔദ്യോഗിക ചരിത്ര-പുരാവൃത്ത-ഭൂതകാലങ്ങളെയും പൂർവ്വനിശ്ചിത വ്യവഹാരങ്ങളെയും വ്യാഖ്യാനിച്ചുകൊണ്ടാണ് കടിയേറ്റത്തിന്റെ പ്രതിവ്യവഹാരങ്ങൾ ആഖ്യാനങ്ങളിൽ പ്രവർത്തിക്കുന്നത്.

**കുറിപ്പുകൾ**

1 തേച്ചുമിനക്കിയ പ്രതലങ്ങളും ഉള്ളും കൈയിലൊതുങ്ങുന്ന പിടിയും ഋജുവായ വായ്ക്കലും നവീനശിലായുഗത്തിലെ കൽമുഴുവിന്റെ പ്രത്യേകതകളാണ്. കടുപ്പമേറിയ കല്ലുകൊണ്ടാണ് ഇതുണ്ടാക്കുന്നത്. വേറെയും നവീന ശിലായുഗങ്ങൾ ഉണ്ടെങ്കിലും കേരളത്തിൽനിന്ന് തേച്ചുമിനക്കിയ കൽമുഴുമാത്രമേ കിട്ടിയിട്ടുള്ളൂ. അതും പരിമിതമായ സ്ഥലങ്ങളിൽനിന്നും. പുൽപ്പള്ളിക്കടുത്ത് പുതാടിയിൽനിന്നും നവീനശിലായുഗ മാതൃകയിലുള്ള കൽമുഴു കിട്ടിയിട്ടുണ്ട്. പുറമെ പറമ്പിക്കുളം, മാന്യൂർ



തുടങ്ങിയ ചില പ്രദേശങ്ങളിലെ ഗിരിവർഗക്കാരിൽ ചിലർ ഇത്തരം കർമ്മം ചെയ്ത് പൂജിക്കുന്നതായിരുന്ന (രാജൻ ഗുരുക്കൾ, ഡോ., മിത്ത് ചരിത്രം സമൂഹം, 2009: 293).

- 2 കെ.പി.ജയകുമാർ. കാട്ടിലേക്കുള്ള വഴി. 2011
- 3 Iyer, L. A. Krishna (1937. The Travancore Castes and Tribes. 2 vols. Vol. 1. Trivandrum: Govt. Press.)
- 4 രാജൻ ഗുരുക്കൾ. മിത്ത് ചരിത്രം സമൂഹം. 2009: 299
- 5 കെ.പി.ജയകുമാർ. കാട്ടിലേക്കുള്ള വഴി. 2011
- 6 കെ.പി. ജയകുമാർ. <http://www.nalamidam.com/archives/>
- 7 കെ.പി. ജയകുമാർ. <http://www.nalamidam.com/archives/>
- 8 കെ.പി. ജയകുമാർ. <http://www.nalamidam.com/archives/>

### സഹായഗ്രന്ഥങ്ങൾ

1. അജയ് പി. മങ്ങാട്ട് (2019), സുസന്നയുടെ ഗ്രന്ഥപ്പുര; മാതൃഭൂമി ബുക്സ്, കോഴിക്കോട്.
2. ചന്ദ്രമോഹൻ എസ്.ആർ., (2012) ഇടുക്കി ആദിവാസി പാട്ടുകൾ, ഡിസി ബുക്സ്, കോട്ടയം.
3. ജോസ് പീറ്റർ, (2003) കലഹിക്കുന്ന ചരിത്രം, ക്രൈസ്തവ സാഹിത്യ സമിതി, തിരുവല്ല.
4. ദാമു, ടി., (2010) മൂന്നാർ രേഖകൾ, ഡിസി ബുക്സ്, കോട്ടയം.
5. ജയകുമാർ കെ.പി., (ഗവേഷണ പ്രബന്ധം-2014). കടിയേറ്റ ആഖ്യാനങ്ങളിലെ ഹൈദറേബ്: ചരിത്ര സാഹിത്യപാഠങ്ങൾ. എം.ജി. യൂണിവേഴ്സിറ്റി ലൈബ്രറി, കോട്ടയം.
6. ജയകുമാർ, കെ.പി., (2011). കാട്ടിലേക്കുള്ള വഴി, ഡിസി ബുക്സ്, കോട്ടയം.
7. മനോജ് എം.ബി., (2004), കൂട്ടാത്തതയുടെ എഴുപത് വർഷങ്ങൾ, ഡി.സി. ബുക്സ്, കോട്ടയം.
8. മനോജ് മാതിരപ്പള്ളി, (2001). ഇടുക്കി ചരിത്രവും ചരിത്രാതീതവും, കാഴ്ച ബുക്സ്, കട്ടപ്പന.
9. മൈന ഉമൈബാൻ, (2007). ചന്ദനഗ്രാമം, മാതൃഭൂമി ബുക്സ്, കോഴിക്കോട്.
10. രാജൻ ഗുരുക്കൾ, (2009). മിത്ത് ചരിത്രം സമൂഹം, പ്രസക്തി ബുക്സ്, പത്തനംതിട്ട.
11. രാജൻ ഗുരുക്കൾ, രാഘവവാര്യർ, (2011), കേരളചരിത്രം. വള്ളത്തോൾ വിദ്യാപീഠം, എടപ്പാൾ.
12. രാജൻ ഗുരുക്കൾ, രാഘവവാര്യർ, (2012). കേരളചരിത്രം രണ്ടാം ഭാഗം, വള്ളത്തോൾ വിദ്യാപീഠം, എടപ്പാൾ.
13. രാജൻ, കാഞ്ചിയാർ; രാജൻ, വി. ബി. (എഡി.), (2000). ഇടുക്കിയിലെ ഗോത്രകലകളും സംസ്കാരവും, ഇടുക്കി ജില്ലാപഞ്ചായത്ത്.
14. രാജീവ്, കെ.ടി., (2007). സഹ്യോട്രിയിൽനിന്ന് മടക്കയാത്ര ഇടുക്കി മണ്ണും മനുഷ്യരും, കേരള സാഹിത്യ അക്കാദമി, തൃശ്ശൂർ.
15. സന്തോഷ്, ഒ.കെ., (2018). മലയിറങ്ങിയ ഓർമ്മകൾ: യാത്ര, ദേശം, അനുഭവം. ഗ്രീൻ ഗ്രാസ് പബ്ലിഷേഴ്സ്, തിരുവനന്തപുരം.
16. സുലോചന, നാലപ്പാട്ട്, (2008). മൂന്നാറിന്റെ കഥ, മാതൃഭൂമി ബുക്സ്, കോഴിക്കോട്.
17. സുസ്മയ് ചന്ദ്രോത്ത്, (2010). ഒമ്പത്, ഡി.സി. ബുക്സ്, കോട്ടയം.
18. Amruth. M., (Ph.D. Thesis- 2008). Changing Regimes of Forest Management, Institutional Changes and Modes of Participation in the Western Ghats of Kerala. M.G.University Library, Kottayam.

19. Iyer, L.A. Krishna, (1909) *The Cochin Tribes and the Castes-Volume-I*. Government of Cochin, Higgin Bothom and Co., Madras.
20. Iyer, L. A. Krishna, (1937) *The Travancore Castes and Tribes*. 2 vols. Vol.1, Govt. Press, Trivandrum
21. Jane Buckingham, (2002). *Leprosy in Colonial South India, Medicine and Confinement*, Palgrave, New York.
22. Lovatt, H., (1972) *A Short History of the Peermade/Vandiperiyar District*.
23. Manro, J.D., (1880) *The high ranges of Travancore: University of California library*.
24. Rajan Gurukkal; Raghava Varier, M.R., (Ed.).(1999). *Cultural History of Kerala, Vol-1*. Departement of Cultural Publications Government of Kerala, Thiruvananthapuram.
25. Tharakan, P.K.M., (1999) *Development of Colonial Economy In Kerala, (1850-1947)*. In Cheriyan, P.J. (Ed.), *Perspectives on Kerala History- The Second Millennium* (pp. 360-401). State Editor, Kerala State Gazetteers, Thiruvananthapuram.
26. Varghese, V.J., (2006; 43; 227) *Migrant narratives: Reading literary representations of Christian migration in Kerala, 1920–70*. *Indian Economic Social History Review*, New Delhi.